

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13CoP/71/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6414206882
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Danica Kočičková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2014:6414206882.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: X. U., nar. XX. XX. XXXX, bytom ako matka, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom, dieťa rodičov: U. U. U., nar. XX. XX. XXXX, bytom XXX XX E. XX, zastúpená splnomocnenou advokátkou JUDr. Ľudmilou Petrušovou, so sídlom Advokátskej kancelárie A. Dubčeka 386/10, 965 01 Žiar nad Hronom a: U. U., nar. XX. XX. XXXX, bytom XXX XX G. X. XXX, o návrhu matky maloletého dieťaťa na nariadenie predbežného opatrenia, o odvolaní otca dieťaťa proti uzneseniu Okresného súdu Žiar nad Hronom číslo konania 10P/43/2014-33 zo dňa 23. 06. 2014, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu vo výroku o povinnosti otca prispievať na výživu maloletého dieťaťa výživným v sume 550 eur mesačne m e n í tak, že otec je povinný dočasne prispievať na výživu maloletého dieťaťa výživným v sume 350 eur mesačne, vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc právoplatnosťou rozhodnutia.

Vo zvyšku zostáva uznesenie okresného súdu nedotknuté.

Predbežné opatrenie trvá do právoplatného skončenia veci vedenej na Okresnom súde Žiar nad Hronom pod sp. zn. 10P/43/2014.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd nariadil predbežného opatrenie, ktorým maloletého X. U., nar. XX. XX. XXXX dočasne zveril do osobnej starostlivosti matky (výrok I.). Otcovi maloletého dieťaťa uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého dieťaťa výživným v sume 550 eur mesačne, počnúc právoplatnosťou rozhodnutia, vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám matky (výrok II.). V zostávajúcej časti návrh matky zamietol (výrok III.).

Proti uzneseniu okresného súdu podal v zákonnej lehote odvolanie otec maloletého dieťaťa. Z podaného odvolania vyplýva, že smeruje do výroku, ktorým okresný súd rozhodol o výživnom na maloleté dieťa. Otec označil za nepravdivé tvrdenia matky, že na výživu maloletého prispieval podľa vlastného rozhodnutia a uváženia sumami 500 eur, 600 eur alebo 1 000 eur a že by bol majiteľom a konateľom niekoľkých obchodných spoločností a majiteľom nehnuteľností na Slovensku, v Poľsku a v Maďarsku. Uviedol, že na výživu maloletého prispieva podľa svojich možností. Ďalej uviedol, že prispieval na domácnosť rôznymi sumami, ktoré však boli vypožičané. Tieto dával matke maloletého, s odstupom času však zistil, že matka si peniaze určené na chod spoločnej domácnosti a ich syna odkladala na svoj osobný účet, hradila z nich vlastné potreby, pričom stále tvrdila, že nemajú z čoho žiť. Matka maloletého si podľa otca prácu neľadá, venuje sa svojmu podnikaniu, napriek tomu však žije vysoko nad svoje príjmy a len zanedbateľnou čiastkou prispieva na maloletého. Otec uviedol, že jeho čistý príjem za posledných

12 mesiacov predstavuje sumu 450 eur, preto nie je v jeho možnostiach a schopnostiach prispievať na výživu maloletého výživným v sume 550 eur mesačne. Uznesenie okresného súdu navrhol zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Matka maloletého dieťaťa vo vyjadrení k odvolaniu otca doložila listinné dôkazy, a to výpisy z obchodného registra, výpisy z listov vlastníctva, z ktorých vyplýva, že otec je spoločníkom spoločností (PRVÁ SLOVENSKÁ PROPANBUTANOVÁ SPOLOČNOSŤ, a.s., Enwoy Gas, s.r.o, 1. SPS services s.r.o.) a vlastníkom niekoľkých nehnuteľností v rámci SR. Uviedla, že pokiaľ by mal otec príjem len v sume 450 eur mesačne, nemohol by mať takú životnú úroveň akú má a akou sa prezentuje aj pred tretími osobami, resp. nemohol by toľko finančných prostriedkov mesačne vynaložiť jednak na jeho osobu, ako aj na investície do rodinného domu. Tvrdila, že otec si kupuje značkové oblečenie, elektroniku, má svojich pracovníkov, ktorí sa mu starajú o chov domácich zvierat, luxusne si zariaďuje novostavbu rodinného domu, pričom všetko platí v hotovosti. V roku 2014 bol otec dva krát na letnej dovolenke mimo územia Slovenskej republiky, z toho jeden krát v Dubaji. Pravidelne sa zúčastňuje poľovačiek, užíva luxusné motorové vozidlo Audi A8, rok výroby 2011, osobné motorové vozidlo Mitsubishi Pajero, štvorkolky Polaris, karavan Chevrolet. Od ukončenia ich spolužitia otec užíva nadštandardne vybavený apartmán v V., pričom nájomnú zmluvu má uzavretú na spoločnosť Enwoy Gas, s.r.o. kde je cena prenájmu apartmánu vo výške 599 eur mesačne. Svojim životným štýlom sa otec prezentuje aj na sociálnych sieťach. Jej životný štandard v žiadnom prípade nedosahuje takú úroveň ako uvádza otec. Nie je pravdivé tvrdenie otca, že počas ich spolužitia si odkladala finančné prostriedky. Svoje záväzky si platila zo svojho príjmu. Matka uviedla, že naďalej nemá pravidelný príjem. V súčasnosti je konateľkou spoločnosti, ktorá bola založená len pred ôsmimi mesiacmi a príjem z tejto činnosti nemá žiadny. Otec uhradil výživné v sume 550 eur len za mesiac júl 2014, za mesiace august 2014 neuhradil žiadne výživné. Uznesenie okresného súdu navrhla matka potvrdiť.

Kolízny opatrovník sa k odvolaniu otca nevyjadril.

V dôsledku podaného odvolania krajský súd vec prejednal v medziach daných ustanovením § 212 ods. 2 písm. a/ zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“), postupom podľa § 214 ods. 2 OSP bez nariadenia pojednávania a uznesenie okresného súdu vo výroku o povinnosti otca prispievať na výživu maloletého dieťaťa výživným v sume 550 eur mesačne podľa § 220 OSP zmenil tak ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia. Vo zvyšku uznesenie okresného súdu podľa ust. § 206 ods. 2 OSP zostalo nedotknuté.

Okresný súd odôvodnil nariadenie predbežného opatrenia v danej veci poukazom na ust. § 102 ods. 1, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1 písm. a/, b/, § 75 ods. 6 OSP a na ust. § 62 ods. 1 až 5 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“). V odôvodnení odvolaním napadnutého uznesenia okresný súd uviedol, že dňa 03. 06. 2014 podala matka na súd návrh na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu spolu s návrhom na nariadenie predbežného opatrenia. Matka v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia okrem iného uviedla, že s otcom maloletého dieťaťa nežije v spoločnej domácnosti od mája 2013. Od toho času starostlivosť o maloleté dieťa zabezpečuje sama. Otec navštevuje maloletého sporadicky. V priebehu roka bol otec pozvaný na niektoré udalosti svojho syna v školskom zariadení, nedostavil sa však ani raz napriek tomu, že sa zdržiaval v tom istom okrese. Otec po odchode zo spoločnej domácnosti prispieva na syna nepravidelne, podľa vlastného rozhodnutia a uváženia sumami 500 eur, 600 eur alebo 1 000 eur. Matka maloletého v januári 2014 prišla o prácu z personálnym dôvodom. Otec sa podľa tvrdenia matky vyjadril, že už nebude znášať náklady týkajúce sa spoločného rodinného domu v okrese K. nad B.. Matka bude sama uhrádzať bývanie v V.. Podľa matky je otec maloletého úspešný biznismen, majiteľ a konateľ niekoľkých obchodných spoločností a je tiež majiteľom nehnuteľností na Slovensku, v Poľsku a v Maďarsku. Otec maloletého inú vyživovaciu povinnosť nemá. Matka na základe spolužitia s otcom vie, že životná úroveň otca je vysoká a počas spoločného manželstva sa vyvíjala pozitívne. Okresný súd zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom zistil, že starostlivosť o maloleté dieťa zabezpečuje matka sama, maloletý má vytvorené veľmi dobré podmienky na život a výchovu, otec na výživu syna prispieva, nie však pravidelne a pevnou sumou.

Na základe vykonaného dokazovania sa okresný súd stotožnil so skutkovými a právnymi dôvodmi podaného návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, ktorému sčasti vyhovel. Otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého dieťaťa výživným v sume 550 eur mesačne, nakoľko mal z podaného návrhu na nariadenie predbežného opatrenia osvedčené, že je v možnostiach a schopnostiach otca výživné v takejto výške platiť. V zostávajúcej časti, pokiaľ matka žiadala výživné na maloletého určiť v sume 750 eur mesačne, okresný súd návrh matky zamietol konštatujúc, že takto požadované výživné považuje za neprimerane vysoké vzhľadom na vek a súčasné oprávnené potreby maloletého dieťaťa.

Účelom občianskeho súdneho konania je zabezpečiť nielen spravodlivú ochranu práv a oprávnených záujmov účastníkov konania (viď bližšie § 1 OSP), ale tiež účinnú a rýchlu (viď bližšie § 6 OSP). Občiansky súdny poriadok vychádza z toho, že pre dosiahnutie tohto účelu nestačí vždy čakať až do právoplatnosti rozhodnutia vydaného v konaní začatom podľa jeho tretej časti. Pomery účastníkov totiž neraz vyžadujú prijatie účinných dočasných opatrení, ktoré majú len prechodný charakter. Takýmito opatreniami sú (o. i.) aj predbežné opatrenia.

Predbežné opatrenia sú predbežnými predovšetkým v tom zmysle, že ich možno nariadiť pred ako aj po začatí konania. Ich predbežnosť spočíva tiež v tom, že sa nimi neprejudikujú práva účastníkov, ani tretích osôb. Predbežné opatrenie možno nariadiť v každej veci, o ktorej sa môže konať v občianskom súdnom konaní, teda aj vo veciach starostlivosti súdu o maloletých. Predbežné opatrenie má dočasný charakter. Pri nariaďovaní predbežného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. V dôsledku toho sa tu nezisťujú všetky tie skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia vo veci a skutočnosti, z ktorých sa vyvodzuje dôvodnosť návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, nemusia byť preukázané dôkazmi. Zákon z tohto dôvodu ani nepredpokladá, že by pri rozhodovaní o predbežnom opatrení mal súd vykonávať dokazovanie (§ 120 a nasl. OSP). Pre nariadenie predbežného opatrenia je postačujúce, pokiaľ sú okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie, aspoň osvedčené. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia a časovým vymedzením v rámci ktorého má byť predbežné opatrenie v zmysle zákona vydané. Keďže sa procesné predpoklady pre nariadenie predbežného opatrenia iba osvedčujú, a to spravidla listinami, nie je súd pred rozhodnutím o predbežnom opatrení povinný vytvoriť účastníkom konania procesnú možnosť vyjadriť sa k obsahu listín, z ktorých vyvodzuje závery o splnení predpokladov pre nariadenie predbežného opatrenia.

V zmysle ust. § 76 ods. 1 písm. a/ OSP môže súd nariadiť účastníkovi predbežným opatrením povinnosť platiť výživné v nevyhnutnej miere, t.j. tak aby to postačovalo aspoň na uspokojovanie základných osobných (životných) potrieb oprávneného. Aj v prípade, ak súd rozhoduje predbežným opatrením o výživnom však musí vychádzať z príslušných ustanovení Zákona o rodine.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti

a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Odvolačný súd preskúmaním odvolaním napadnutého uznesenia okresného súdu v napadnutej časti sa nestotožnil s rozhodnutím súdu prvého stupňa, ktorý predbežným opatrením uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletého dieťaťa výživným v sume 550 eur mesačne, nakoľko takto určená výška výživného nezodpovedá vyššie citovaným zákonným ustanoveniam, predovšetkým nezodpovedá kritériu „nevyhnutnej miery“ v zmysle ust. § 76 ods. 1 písm. a/ OSP.

Z predloženej spisu vyplýva, že matka s maloletým X. žije v rodinnom dome v E., okres K. nad B.. O maloletého sa stará sama. V januári 2014 prišla z dôvodu personálnych zmien o prácu, toho času príjem zo závislej činnosti nemá, spolu so svojou spoločníčkou v novembri 2013 založila obchodnú spoločnosť, ktorá však funguje len niekoľko mesiacov a zisk zatiaľ nevykazuje. Matka má byť v V., do ktorého sa zrejme s maloletým bude musieť presťahovať. Svoje potreby a potreby maloletého dieťaťa nateraz matka zabezpečuje z úspor, finančne jej vypomáhajú aj jej rodičia. Maloletý chodí od septembra 2013 do škôlky. Za škôlku platí matka 74,21 eura mesačne. Maloletý X. býva často chorý, máva opakované infekcie dýchacích ciest a alergické reakcie. V súvislosti so zdravotnou starostlivosťou o maloletého má matka výdavky v sume 60 až 80 eur mesačne. Ďalej má matka výdavky na stravu a ošatenie maloletého.

Otec maloletého dieťaťa sa zo spoločnej domácnosti odsťahoval a toho času podľa matky žije v Bratislave, v apartmáne hotelového typu - U., naďalej však platí náklady za rodinný dom v E.. Podľa tvrdenia matky v podanom návrhu otec od júla 2013 prispieval na výživu maloletého nepravidelne, jeho životná úroveň je ale vysoká. Je vlastníkom niekoľkých nehnuteľností na Slovensku aj v zahraničí a je tiež konateľom niekoľkých obchodných. Inú vyživovaciu povinnosť nemá.

Otec v podanom odvolaní v zásade poprel tvrdenia matky. Uviedol, že maloletému prispieval na výživu výživným podľa svojich možností, nie ale tak ako to tvrdila matka. Nekonkretizoval však akým výživným na maloletého prispel. Tvrdil, že dosahuje čistý príjem len v sume 450 eur mesačne.

Vychádzajúc z vyššie uvedených zákonných kritérií výživné na maloletého X., ktoré má výhradne slúžiť na uspokojenie jeho potrieb stanovené vo výške 550 eur mesačne nezodpovedá inštitútu predbežného opatrenia tak ako je táto otázka upravená v ust. § 76 ods. 1 písm. a/ OSP, teda nezodpovedá kritériu nevyhnutnej miery. V uvedenej súvislosti odvolací súd uvádza, že otázka zisťovania schopností, možností a majetkových pomerov otca platí výživné na maloletého X. v určitej konkrétnej výške má byť predmetom dokazovania v konaní o návrhu vo veci samej, kde by mal súd zistiť výšku skutočných príjmov otca a matky maloletého. Na základe uvedených skutočností s prihliadnutím k matkou vyčísleným mesačným výdavkom na zabezpečenie výchovy a výživy maloletého dospel odvolací súd k záveru, že výživné vo výške 350 mesačne zodpovedá odôvodneným potrebám maloletého ako i kritériu „nevyhnutnosti“ v zmysle ust. § 76 ods. 1 písm. a/ OSP. Odvolací súd mal z matkou predložených listinných dôkazov osvedčené, že otec maloletého dieťaťa je vlastníkom niekoľkých nehnuteľností na Slovensku (č.l. 56 - 67 spisu) a je tiež spoločníkom a konateľom viacerých obchodných spoločností (č.l. 74 - 76 spisu). Rovnako je otec maloletého vlastníkom rodinného domu v E., v ktorom v súčasnosti žije matka s maloletým dieťaťom, pričom aj z fotografií doložených matkou do spisu vyplýva, že tento je luxusne zariadený. Podľa špecifikácie výdavkov, ktoré matke maloletého vznikajú v súvislosti so starostlivosťou o maloleté dieťa, matka maloletého má výdavky za škôlku v sume 74,21 eura mesačne, za lieky pre maloletého v sume 60 až 80 eur mesačne a ďalšie nešpecifikované výdavky na stravu a ošatenie maloletého. Výživné v sume 350 eur mesačne v zásade uvedené výdavky maloletého pokryje, a teda nie je nevyhnutné, aby v danom štádiu konania bolo výživné určené vo vyššej výške, pričom odvolací súd zohľadnil skutočnosť, že o maloletého sa stará výlučne matka, s tým, že osobná starostlivosť o dieťa poskytovaná matkou vyvažuje výživné, ktorým by matka mala prispievať na výživu maloletého (v zmysle ust. § 62 ods. 2 veta prvá Zákona o rodine vyživovaciu povinnosť majú obidvaja rodičia).

Odvolací súd zdôrazňuje, že nariadenie predbežného opatrenia má len dočasný charakter, pričom v ďalšom konaní súd vykonaná podrobné dokazovanie za účelom stanovenia výživného na maloleté dieťa tak, aby zohľadňovalo v zmysle Zákona o rodine životnú úroveň rodičov (§ 62 ods. 2 veta druhá Zákona o rodine).

Na základe uvedeného odvolací súd zmenil uznesenie okresného súdu vo výroku o výživnom na maloletého X. tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia. Zároveň odvolací súd doplnil, že nariadené predbežného opatrenie trvá do právoplatného skončenia veci vedenej na Okresnom súde Žiar nad Hronom pod sp. zn. 10P/43/2014.

O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3:0.

Poučenie:

proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.